

PODSTAWOWE UWARUNKOWANIA PRAWNE ODNOSZĄCE SIĘ DO LASÓW PRYWATNYCH

WIKTOR SPYCHALSKI
MARIUSZ TALAR

SPIS TREŚCI

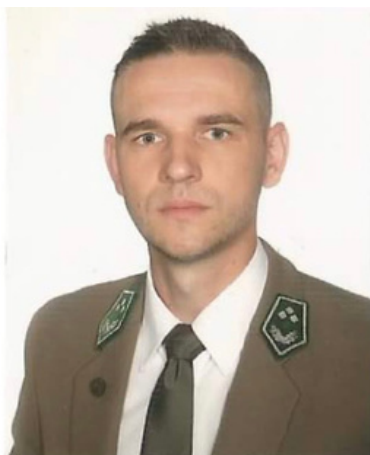
6	I WSTĘP
7	II Analiza przepisów prawnych obowiązujących w Lasach Prywatnych w Polskim systemie prawa leśnego
7	1. Wprowadzenie
7	2. Podstawy Prawne Lasów Prywatnych w Polsce
8	3. Ustawy Regulujące Leśnictwo Prywatne
10	4. Zasady prawa zawarte w ustawie o lasach
11	III Dokumenty gospodarki leśnej w lasach niepaństwowych
11	1. Wprowadzenie
14	2. Uproszczony Plan urządzania Lasu
17	IV Organizacja nadzoru nad prowadzeniem gospodarki leśnej w lasach prywatnych
17	1. Wprowadzenie
18	2. Powierzenie nadzoru
19	V Zakres nadzoru
19	1. Wprowadzenie
20	2. Nadzór nad ochroną lasów prywatnych wg ustawy o lasach
21	3. Zadania dotyczące pomocy finansowej państwa dla właścicieli lasów prywatnych
21	4. Zadania nadzorcze w dziedzinie działań gospodarczych gospodarki leśnej w lasach prywatnych
23	VI Nadzór "Teoria, a praktyka"
25	VII Obowiązki właścicieli lasów prywatnych w Polsce
25	1. Kształtowanie równowagi w ekosystemach leśnych
25	2. Trwałe utrzymanie lasów i ciągłości ich racjonalnego użytkowania
26	3. Obowiązek cechowania drewna
27	VIII Uprawnienia właścicieli lasów prywatnych w Polsce
30	IX Przepisy karne oraz wykroczeniowej w kontekście ochrony lasów
30	1. Wprowadzenie
32	2. Jakie przepisy kodeksu wykroczeń warto znać?
35	X "Zrównoważone leśnictwo w Polsce: jak skorzystać z nowych programów wsparcia w 2023 roku"
35	1. Wprowadzenie
35	2. Interwencja leśna i zadrzewieniowa: nowe możliwości wsparcia
37	3. Dotacje na zalesienie w ramach II filaru WPR - zmiany od 2023 roku
37	4. Dotacje na zalesienie - jakie stawki w 2023 roku?
38	5. Wskazówki

SPIS TREŚCI

- 40 XI Przepisy regulujące prowadzenie gospodarki leśnej w zakresie ochrony lasów, ochrony przyrody, zalesień oraz odnowień, a także legalnego pozyskania drewna
- 40 1. Ochrona lasów oraz ochrona przyrody
- 43 2. Zalesienia oraz odnowienia
- 46 3. Legalne pozyskanie drewna
- 47 XII Podatki
- 47 1. Kto płaci podatek leśny?
- 49 2. Kto nie płaci podatku leśnego?
- 49 3. Jak obliczyć podatek leśny?

AUTORZY

Wiktor Spychalski - absolwent Wydziału Leśnego WSZŚ w Toucholi, którego pasją do leśnictwa zakorzeniona jest od najmwcześniejszych lat. Już we wczesnym dzieciństwie zafascynowany był pięknem lasów i ich ekosystemem, co skłoniło go do podjęcia nauki na kierunku związanym z leśnictwem. Początki jego kariery zawodowej to podjęcie pracy w Niemczech. Gdzie miał okazję poznać charakter lasów naszych zachodnich sąsiadów, zdobywając cenne doświadczenie i poszerzając swoje horyzonty zawodowe. W Polsce jako pilarz, zdobywał kolejne niezbędne doświadczenie. Następnie, pełen determinacji rozwijania się w dziedzinie leśnictwa, dołączył do PGL LP, gdzie dzięki swojej pasji, wiedzy i zaangażowaniu szybko awansował na stanowisko Komendanta Posterunku Straży Leśnej. Jego praca to nie tylko nadzór i ochrona lasów, ale także aktywne zaangażowanie w obszarze komunikacji, gdzie skutecznie zarządza kontaktami z mediami i działaniami na platformach społecznościowych.

Jako myśliwy, Wiktor doskonale łączy teorię z praktyką, integrując wiedzę z pasją do polowań. To podejście dodaje kolejną warstwę do jego doświadczenia, umożliwiając mu pełniejsze zrozumienie i szerszą perspektywę na temat funkcji lasów. Nie tylko profesjonalista, Wiktor Spychalski angażuje się również społecznie. Jest współautorem publikacji dotyczących szerokokorozumianej gospodarki leśnej, dzieli się swoją wiedzą i praktycznym doświadczeniem z zakresu leśnictwa. Bierze również udział w działaniach charytatywnych, będąc jednocześnie honorowym dawcą przeszczepu oraz krwi, ukazuje społeczną odpowiedzialność i zaangażowanie w pomoc potrzebującym.

AUTORZY

Mariusz Talar – posiada wykształcenie wyższe, skończone studia na wydziale leśnictwa w WSZŚ w Tucholi. Leśnik, zawodowo związany od 2018 roku z PGL LP, gdzie pracuje na stanowisku leśniczego. Zaangażowany w edukację leśną. Wieloletni członek SITLiD oraz Polskiego Towarzystwa Leśnego. Myśliwy, członek OSP, pasjonat łowiectwa, strzelectwa oraz wędkarstwa.

I WSTĘP

Wprowadzenie do tematyki prawa obowiązującego w Polsce w kontekście Lasów Prywatnych nieodłącznie wiąże się z bogatą historią regulacji prawnych, które kształtowały sposób zarządzania tym cennym zasobem. Historia regulacji prawnych dotyczących lasów prywatnych w Polsce sięga czasów średniowiecznych, gdy podejmowano pierwsze działania ochronne w lasach. Z biegiem lat, zwłaszcza w okresie dwudziestolecia międzywojennego, uregulowano organizację, nadzór i zarządzanie tymi zasobami, co znalazło odzwierciedlenie w ustawach z lat 1960 i 1973. Jednak prawdziwy przełom nastąpił w 1991 roku, gdy uchwalono obowiązującą ustawę o lasach, równoważąc funkcje gospodarcze z aspektami środowiskowymi i społecznymi.

Istniejące uregulowania prawne obejmują szeroki zakres własności oraz nadzoru. Dotyczą one osób fizycznych, stowarzyszeń właścicieli lasów prywatnych, wspólnot gruntowych, spółdzielni rolniczych, kółek rolniczych, związków wyznaniowych i organizacji społecznych. Wśród różnorodnych form własności lasów prywatnych, szczególną uwagę zwracają zrzeszenia leśne. To dynamiczne organizacje, które obejmują lasy znajdujące się w użytkowaniu stowarzyszeń właścicieli lasów prywatnych oraz wspólnot gruntowych. Istotne jest zrozumienie, że zarządzanie tymi zasobami nie ogranicza się jedynie do aspektów ekonomicznych, ale obejmuje także kwestie społeczne i środowiskowe.

Według stanu na 2021 roku lasy prywatne zajmowały ok. 18% ogólnej powierzchni leśnej w Polsce, co równa się ok. 1 800 tys. ha. Warto przy tym zauważyć, że ich lokalizacja jest znacząco zróżnicowana, z największym udziałem w części południowej, centralnej i wschodniej Polski. To właśnie tu, w województwach takich jak lubelskie, łódzkie czy małopolskie, koncentruje się ponad 82,7% lasów prywatnych.

Dzisiejsi właściciele lasów prywatnych napotykają na różnorodne wyzwania, zarówno ekonomiczne, jak i organizacyjne. Konieczność dostosowania się do zmiennego otoczenia prawno-leśnego oraz zrównoważonego gospodarowania stawia przed nimi nowe, często skomplikowane zadania.

W kontekście współczesnych przepisów prawa dotyczących lasów prywatnych istnieje potrzeba zrozumienia zarówno korzyści, jak i obowiązków związanych z ich posiadaniem. Niniejszy e-book będzie stanowił przewodnik po tych kwestiach, oferując praktyczne spojrzenie na regulacje prawne oraz sugestie, jak efektywnie gospodarować lasami prywatnymi, równoważąc aspekty ekonomiczne, społeczne i środowiskowe.

II ANALIZA PRZEPISÓW PRAWNYCH OBOWIĄZUJĄCYCH W LASACH PRYWATNYCH W POLSKIM SYSTEMIE PRAWA LEŚNEGO

1. Wprowadzenie

W Polskim systemie prawnym, regulacje dotyczące lasów prywatnych obejmują obszerny zakres aktów normatywnych, tworząc złożoną strukturę prawno-leśną. W kontekście postępowań leśnych, których zakres obejmuje kwestie administracyjne, cywilne, i inne, korzysta się z licznych przepisów różnych dziedzin prawa.

2. Podstawy prawne lasów prywatnych w Polsce

Kluczową rolę odgrywają akty prawa miejscowego, takie jak uchwały rad gmin i powiatów, oraz sejmików marszałkowskich. Te akty nie tylko kształtują uprawnienia i obowiązki właścicieli lasów prywatnych, ale także wpływają na funkcjonowanie tych obszarów. W obszarze regulacji dotyczących lasów spotyka się także akty o charakterze administracyjno-planistycznym, takie jak uproszczone plany urządzenia lasu, oraz inne dokumenty powstające w wyniku konkretnej implementacji działań materialno-technicznych. Przykładowo, do tego rodzaju aktów można zaliczyć świadectwa legalności pozyskania drewna, wystawiane przez starostę w związku z określonymi procedurami.

Ponadto wyróżnia się różne instrukcje, na przykład Instrukcję Urządzenia Lasu, która pełni funkcję wytycznych odnoszących się do konkretnych aspektów związanych z leśnictwem. Istnieją także akty polityki leśnej, które chociaż nie posiadają charakteru normatywnego, mają strategiczne znaczenie dla kształtowania działań w obszarze leśnym. Przykłady takich dokumentów to Polityka Leśna Państwa czy Krajowy Program Zwiększania Lesistości. Te akty stanowią istotne ramy odniesienia dla podejmowanych inicjatyw, ukierunkowując politykę leśną i wspierając zrównoważone zarządzanie lasami.

3. Ustawy regulujące leśnictwo prywatne:

- Ustawa z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych.
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny.
- Przepisy karne, tj. Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń oraz Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny.
- Ustawa z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów.
- Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach.
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach.
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
- Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie.
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym.
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.
- Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym.
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
- Ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

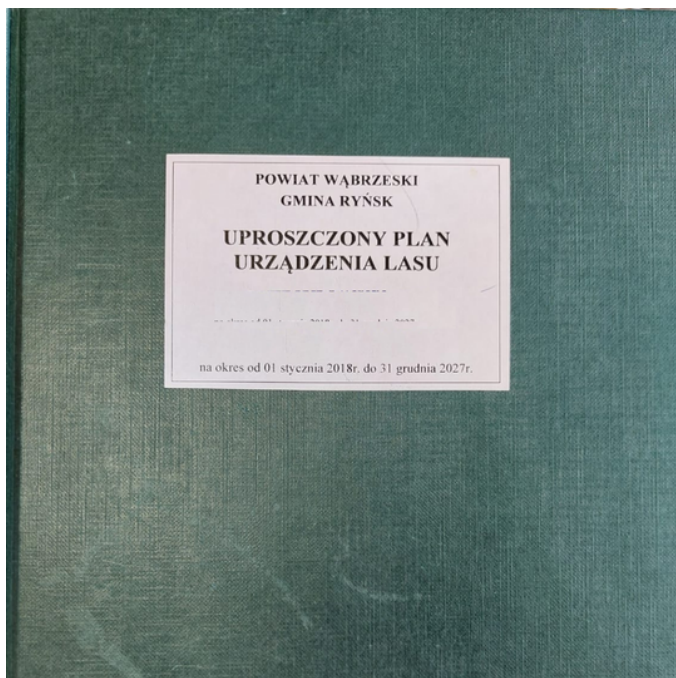
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
- Inne ustawy, w tym m.in. Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. - Ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- Ustawę z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne,
- Ustawy stosowane w postępowaniach administracyjnych, tj. Ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego oraz Ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

***Ważne!** Gospodarka leśna lasów prywatnych może opierać się na uproszczonych planach urządzenia lasu lub tzw. "decyzjach inwentaryzacyjnych" wydawanych przez starostę, szczególnie w przypadku lasów o powierzchni do 10 ha, które są rozdrobione (na obszarze leśnym, wsi czy sołectwie). Decyzje te są wynikiem przeprowadzonej inwentaryzacji stanu lasu. Jednakże ważne jest zaznaczenie, że zgodnie z artykułem 7 ustawy o lasach, trwale zrównoważoną gospodarkę leśną można prowadzić wyłącznie na podstawie pełnych bądź uproszczonych planów urządzenia lasu.*

4. Zasady prawa zawarte w ustawie o lasach:

- Zasada powszechnej ochrony lasów. Zasada ta to przede wszystkim zapobieganie pożarom i zwalczanie szkodliwych organizmów.
- Zasada trwałości utrzymania lasów, ma ona korzenie sięgające wielu wieków. Pojęcie trwałości zawsze odnosiło się do odnawialnych zasobów przyrody, czyli takiego użytkowania, które pozwala na regenerację tych zasobów. Realizacja tej zasady to prowadzenie trwałej zrównoważonej gospodarki leśnej, skoncentrowanej na zachowaniu różnorodności biologicznej, wysokiej produktywności i zdolności lasów do pełnienia różnorodnych funkcji ekosystemowych oraz społecznych.
- Zasada ciągłości i zrównoważonego wykorzystania funkcji lasu skupia się na zapewnieniu wielofunkcyjności ekosystemów leśnych. Chodzi o utrzymanie różnorodności biologicznej, struktury gatunkowej i przestrzennej, aby lasy były atrakcyjne i odporne na różne zagrożenia, zwłaszcza te związane z rosnącą presją urbanizacyjną oraz zmianami klimatu.
- Zasada powiększania zasobów leśnych to dążenie do maksymalnej lesistości kraju poprzez przeznaczanie gruntów na cele leśne w planach zagospodarowania przestrzennego, ich zalesianie oraz uznawanie obszarów porośniętych drzewami i roślinnością leśną za lasy.
- Prawo pierwokupu, które reguluje art. 37 ustawy o lasach. Mianowicie Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Lasy Państwowe przysługuje prawo do zakupu sprzedawanego lasu prywatnego (zwykle za kwotę wcześniej ustaloną przez strony). Pierwokup dotyczy między innymi działek oznaczonych jako las w ewidencji gruntów i budynków lub objętych uproszczonym planem urządzenia lasu albo decyzją starosty określającą zasady gospodarki leśnej. Skarb Państwa nie będzie mógł skorzystać z prawa pierwokupu, gdy nabywcą lasu jest małżonek, krewny lub powinowaty w linii prostej (niezależnie od stopnia pokrewieństwa) albo krewny lub powinowaty w linii bocznej (do trzeciego stopnia). Ustawowy pierwokup nie znajduje zastosowania również wtedy, gdy nabycie działki leśnej wynika z dziedziczenia.

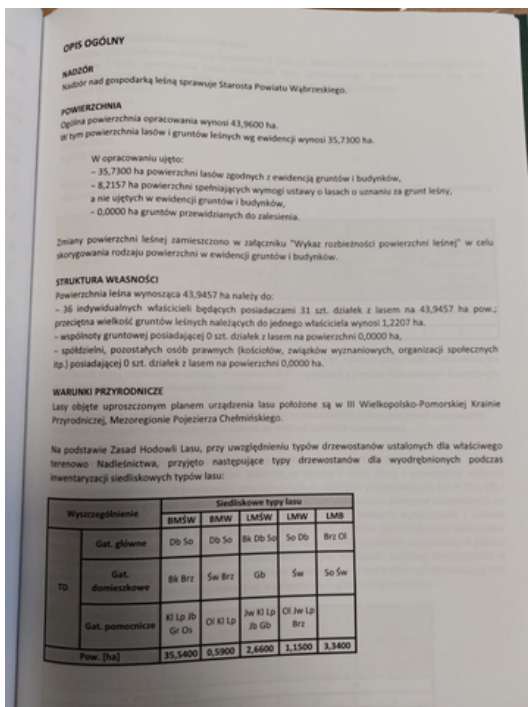

III DOKUMENTY GOSPODARKI LEŚNEJ W LASACH NIEPAŃSTWOWYCH

1. Wprowadzenie

Ograniczenia dotyczące swobody gospodarowania w prywatnych lasach obejmują spełnianie określonych obowiązków ustawowych związanych z powszechną ochroną, trwałym utrzymaniem i zapewnieniem ciągłości użytkowania lasów. Właściciel lasu musi także właściwie i terminowo realizować określone zadania z zakresu gospodarki leśnej. Tego rodzaju gospodarowanie nie wymaga uzyskiwania dodatkowych zezwoleń ani decyzji. Komunikacja między właścicielem lasu a organem, który reprezentuje organ nadzoru nad gospodarką leśną, czyli wyznaczony pracownik starostwa bądź nadleśnictwa może ograniczać się do oceny pozyskanego drewna i wydania świadectwa legalności pozyskanego drewna.

W ustawie o lasach określono, że gospodarka leśna w lasach niepaństwowych opiera się na uproszczonych planach urządzenia lasu (UPUL). Tam, gdzie nie są sporządzane takie plany, zwłaszcza dla lasów rozdrobionych o powierzchni do 10 ha, decyzje wydaje starosta na podstawie inwentaryzacji stanu lasu. UPUL i inwentaryzację sporządza się na okres 10 lat.

Dla lasów niepaństwowych należących do osób fizycznych i wspólnot UPUL jest sporządzany na koszt i zlecenie starosty.

Podstawą prawną dla UPUL i INW jest ustawa z 28 września 1991 r. o lasach, a szczegółowe warunki i tryb sporządzania tych dokumentów określają przepisy rozporządzenia ministra środowiska z 2005 r. dotyczące szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu.

Podczas sporządzania UPUL i INW, wykonawca uwzględnił wymogi z zakresu hodowli, ochrony, urządzania, ochrony przeciwpożarowej i użytkowania lasu, a także kwestie związane z ochroną przyrody, krajobrazu, różnorodności biologicznej, obronności i bezpieczeństwa państwa. Prace terenowe, poprzedzone powiadomieniem właścicieli lasów o rozpoczęciu prac, mają kluczowe znaczenie dla jakości opracowania.

Ochrona przyrody
Właściciele lasów mają obowiązek przestrzegać przepisów Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. 2017 poz. 788 ze zm.) oraz Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, 132 ze zm.) wraz z aktami wykonawczymi.

Zestawienie walorów przyrodniczych na obszarze obrębu:

Rodzaj obiektu	Liczba	Powierzchnia całkowita	Powierzchnia w zakresie urządzonego obiektu	W tym			
				Lasy		Grunty nieleśne	
				ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8
Rezerwy przyrody							
Obszary chronionego krajobrazu	1	11959,9300	36,3045	36,3045	100		
Obszary Natura 2000 - OSO							
Obszary Natura 2000 - SOO							
Pomniki przyrody							
Wztyki ekologiczne							
Ochrona gatunkowa - strefowa							
Gatunki chronionych i rzadkich roślin							
Gatunki chronionych zwierząt							
Siedliska przyrodnicze							

Na obszarze objętym opracowaniem występują:
- Obszar Chronionego Krajobrazu Torfowiskowo-Jeziorno-Leśny "Zgniłka-Wieczno-Wronie"
Występowanie wydziałów leśnych w granicach obszarów chronionych, a także inne formy ochrony przyrody, zostało uwzględnione w opisie taksacyjnym lasu oraz przedstawione graficznie na mapach gospodarczo-przeglądowych drzewostanów.

2. Uproszczony plan urządzania lasu

Obejmuje :

a). Zwięzły opis lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia tj.:

- informację o powierzchni poszczególnych drzewostanów
- grunty czasowo pozbawione roślinności leśnej
- grunty przeznaczone do zalesienia wynikające z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
- gatunek dominujący w drzewostanie z określeniem wieku i bonitacji (gatunek główny, jego wiek i bonitacja, mają wpływ na wysokość naliczanego podatku leśnego)
- gęstość i zagęszczenie całego drzewostanu
- siedliskowy typ lasu oraz gospodarczy typ drzewostanu (teraz typ drzewostanu)
- zestawienie powierzchni lasów ochronnych
- kopia lub wyrys mapy ewidencyjnej gruntów z oznaczeniem działek

b). UPUL zawiera także rejestr, w którym dla każdej działki gruntu, będącej własnością danej osoby, określa się maksymalną ilość drewna przewidzianego do pozyskania w okresie obowiązywania planu (tzw. "etat cięć"). Dodatkowo wskazane są działania z zakresu gospodarki leśnej, takie jak ponowne wprowadzenie roślinności leśnej, zalesianie gruntów, przebudowa drzewostanu, pielęgnacja lasu, ochrona lasu (w tym przeciwpożarowa) oraz ochrona gleb i wód. Wskazania te są oznaczane symbolami, których wyjaśnienia można znaleźć w innych częściach UPUL.

Dane ogólne

Pow (ha)	Gosp.	Wiek ręb.	R. pow.	B. pion.	TSL	St. degr.	Uwilg.	Typ gl.
4,07		80	D-STAN	DRZEW	BMSW			

Dane ogólne cd.

Pokr.	Zesp. roślinny	Kat. och.	Funkcja lasu	Siedl. przyr.	Przycz. uszk.	Proc. uszk.
ZAD			GOSP			

Warstwy drzewostanu

Warstwa	Zmieszanie	Zwarcie	Zadrzewienie	Zagęszczenie
DRZEW		PRZ		0,8
PODSZ				0,6

Gatunki w warstwach drzewostanu

Warstwa	Gat.	Udział	Wiek	Pier. (cm)	Wys. (m)	Bonitacja	Zasobność (m ³ /ha)
DRZEW	SO	10	59	26	21		275
DRZEW	BRZ	PJD	59				
DRZEW	DB	MJS	40				
PODSZ	KRU						
PODSZ	DB						

Wskazówki gospodarcze

Nr działki	Czynność	Pilność	L. nawrotów	Pow. manipulacyjna (ha)	IL grubizny (m ³)
0	TPP	N		4,07	36

c). Etat cięć w gospodarce leśnej wynika z określenia ilości drewna, które można pozyskać w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania rębego i przedrębego. Ustala się go w trakcie prac urządzeniowych, uwzględniając cele i warunki gospodarki leśnej oraz reguły użytkowania lasu. Konkretnie wielkości liczbowe, takie jak liczba metrów sześciennych drewna do wycięcia, są dostosowywane do indywidualnych warunków każdego drzewostanu i planowanego lasu.

Etat uwzględnia:

- w przypadku użytkowania rębego: Minimalny wiek rębności poszczególnych gatunków drzew w drzewostanach, zapewniający osiągnięcie celów gospodarki leśnej (wiek ten zwykle jest niższy niż w Lasach Państwowych):

120 lat dla dębu, jesionu, wiązu,

100 lat dla buka, jodły,

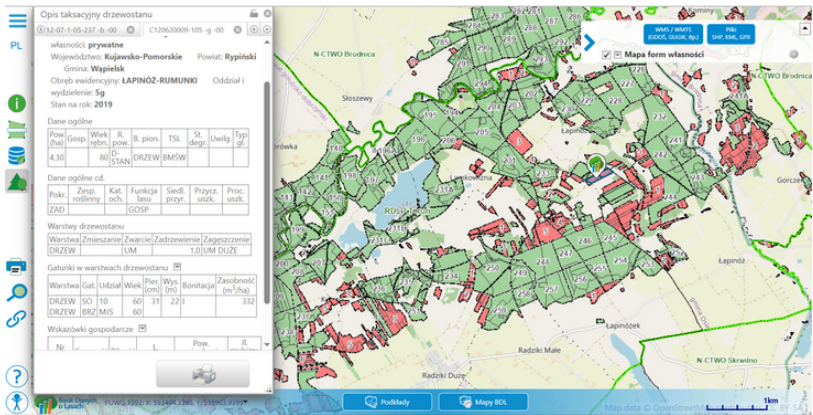
80 lat dla sosny, świerka, daglezi, klonu, modrzewia,

60 lat dla grabu, olchy czarnej, brzozy,

30 lat dla osiki,

30 lat dla topoli, olchy szarej.

- w przypadku użytkowania przedrębego: potrzeby pielęgnacyjne oraz stan sanitarny lasu

UWAGA!

Procedura ustanowienia UPUL obejmuje 60-dniowy okres publicznego wyłożenia projektu planu, dostępnego w urzędzie gminy. Właściciele lasów mogą przez 30 dni od daty wyłożenia składać swoje uwagi. W sytuacji, gdy właściciele nie orientują się w treści UPUL i jego konsekwencjach, zaleca się zorganizowanie otwartego spotkania, podczas którego omówione zostaną pojawiające się problemy.

Właściciel lasu ma wpływ na plan urządzenia, który może obejmować lasy figurujące w ewidencji gruntów jako użytkowane rolniczo lub odwrotnie – użytki rolnicze uznane za lasy. Właściciele lasów powinni być świadomi możliwości złożenia wniosku do starosty o zmianę kategorii użytkowania z np., Ls na rzeczywisty rodzaj użytkowania. Kluczowe dla właściciela będzie również określenie dopuszczalnej ilości wycinki zgodnie z planem. W chwili zatwierdzenia planu, przekroczenie zaplanowanej w nim masy wycinki, wymagać będzie wystąpienia o decyzję administracyjną.

Podczas przekazywania UPUL do opinii, warto upewnić się, że wykonawca przedstawił słowniczek, wyjaśniający wszystkie symbole i pojęcia oraz dostarczył opis realizacji podstawowych zadań. To istotne, aby materiał był zrozumiały. To, co zrozumiałe dla leśnika, niekoniecznie musi być jasne dla właściciela lasu.

IV ORGANIZACJA NADZORU NAD PROWADZENIEM GOSPODARKI LEŚNEJ W LASACH PRYWATNYCH

1. Wprowadzenie

W dzisiejszym społeczeństwie, które coraz bardziej zdaje sobie sprawę z kluczowej roli ochrony środowiska, odpowiednie zarządzanie i nadzór nad lasami prywatnymi staje się niezwykle istotne. Warto zaznaczyć, że nadzór nad lasami prywatnymi nie jest prowadzony z perspektywy podmiotowej, nie obejmuje bowiem bezpośrednio właścicieli lasów. Jego charakter jest raczej przedmiotowy, koncentrując się na działaniach podejmowanych na obszarze leśnym. W odróżnieniu od sytuacji w lasach państwowych nadzór nad lasami prywatnymi skupia się na prowadzeniu gospodarki leśnej, a nie bezpośrednio na samych lasach.

2. Powierzenie nadzoru

Decyzje dotyczące organizacji nadzoru nad lasami prywatnymi są ściśle związane z polityką kadrową i finansową starostwa. Starostwo, jako organ samorządowy, ma autonomię w kształtowaniu struktury służb nadzoru, jednakże musi uwzględnić politykę kadrową oraz zapewnić odpowiednie środki finansowe na te cele.

Proces powierzenia nadzoru nad gospodarką leśną może być prowadzony na dwa główne sposoby: Nadzór nad wykonaniem poleconych w planie zadań sprawuje starosta bądź powierza on nadzór wyspecjalizowanym służbom, najczęściej nadleśnictwom. Jest to kluczowa decyzja, wymagająca zabezpieczenia środków finansowych oraz formalnego porozumienia, które jest ogłaszane w dzienniku urzędowym województwa. Istotnym elementem porozumienia jest precyzyjne określenie zakresu nadzoru, zasięgu terytorialnego oraz powierzchni lasów objętych nadzorem.

Ważnym aspektem jest elastyczne dostosowywanie zakresu nadzoru do specyfiki danego obszaru. Porozumienie powinno uwzględniać ewidencję gruntów, zasady rozliczeń, raportowania oraz szczegółowe informacje dotyczące osób odpowiedzialnych za nadzór. Okres obowiązywania porozumienia, czy to na czas określony, czy nieokreślony, również stanowi ważny aspekt, wpływający na stabilność nadzoru.

V ZAKRES NADZORU

1. Wprowadzenie

Jak już wcześniej wspomniano decyzja o formie nadzoru nad lasami prywatnymi, musi być strategicznie uzasadniona. Analiza kosztów oraz stopnia rozproszenia kompleksów leśnych na terenie powiatu wpływają na wybór pomiędzy nadzorem prowadzonym przez pracowników starostwa, a pracowników Nadleśnictwa. Możliwość równoczesnego stosowania obu rozwiązań organizacyjnych w obrębie starostwa może być korzystna dla efektywnego nadzoru.

Skuteczny nadzór nad gospodarką leśną wymaga precyzyjnej ewidencji gruntów. Zgodnie z ustawą z 1989 roku, starostowie są odpowiedzialni za prowadzenie tej ewidencji, co obejmuje m.in. gleboznawczą klasyfikację gruntów. Ewidencja ta uwzględnia także zmiany wynikające zarówno z wniosków właścicieli, jak i decyzji starosty. Zmiany w ewidencji gruntów, zarówno te wynikające z wniosków właścicieli, jak i decyzji starosty, wymagają kompleksowego procesu. Gleboznawcza klasyfikacja gruntu, uzyskanie wypisu z rejestru gruntów, a także sporządzenie mapy ewidencji gruntów to jedynie część skomplikowanego procesu. Starostwo ma tu kluczową rolę w przeprowadzeniu weryfikacji ewidencji gruntów i budynków, a także w decydowaniu o przekwalifikowaniu gruntów rolnych na leśne.

Nadzór państwowy nad gospodarką leśną w lasach prywatnych to nie tylko formalne czynności administracyjne jak decydowanie o zadaniach hodowlanych czy zatwierdzanie planów urzędzeniowych. To także aktywne wspieranie właścicieli w realizacji ich zadań, przy użyciu różnorodnych instrumentów prawnych i ekonomiczno-finansowych. Nadzór ten ma rozległy charakter, obejmując obszary ochronno-gospodarcze, w tym okresowe inwentaryzacje i prowadzenie banku danych o zasobach leśnych, które wykraczają poza standardowe kompetencje starostów.

2. Nadzór nad ochroną lasów prywatnych wg. Ustawy o Lasach

Nadzór nad ochroną lasów prywatnych obejmuje :

- określanie, poprzez decyzje starosty, obowiązków właścicieli lasów mających na celu powszechną ochronę lasów prywatnych (art. 9)
- wykonywanie w lasach zabiegów zwalczających i ochronnych w przypadku wystąpienia szkodników zagrażających trwałości lasu o zasięgu masowym (art. 10 ust. 1 pkt 2)
- wydawanie decyzji, na wniosek właściciela, zmieniającej las na użytek rolny w przypadkach szczególnie uzasadnionych potrzeb właścicieli lasów (art. 13 ust. 2 i 3 pkt 2)
- wykonywanie przez Lasy Państwowe zadań służących trwałej zrównoważonej gospodarce leśnej, obejmujących inwentaryzację stanu lasu, aktualizację zasobów leśnych oraz prowadzenie banku danych o zasobach leśnych (art. 13a ust. 1 pkt 2-3 i ust. 2)
- dołączanie lasów prywatnych do leśnych kompleksów promocyjnych na wniosek ich właścicieli (art. 13b ust. 2)
- uznawanie lasu za ochronny lub pozbawienie go tego charakteru w drodze decyzji starosty (art. 16a ust. 1a)
- zobowiązanie starosty do reagowania w przypadkach niewykonywania przez właściciela lasu prywatnego określonych obowiązków (art. 13 i zadania z uproszczonego planu urządzenia lasu)

3. Zadania dotyczące pomocy finansowej państwa dla właścicieli lasów prywatnych obejmują:

- prawo do otrzymania dotacji na koszty związane z odnowieniem lub przebudową drzewostanów uszkodzonych w wyniku klęski żywiołowej (art. 12 ust. 1-2)
- prawo do dotacji na koszty zalesienia gruntów zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego lub decyzją o warunkach zabudowy (art. 14 ust. 3 i 5)
- obowiązek Lasów Państwowych do świadczenia bezpłatnego doradztwa oraz odpłatnego udostępniania sadzonek drzew i krzewów leśnych (art. 35 ust. 2 pkt. 1 i 3)
- prawo do nieodpłatnego udostępnienia sadzonek i krzewów leśnych przez nadleśnictwo dla właściciela lasu prywatnego (art. 35 ust. 3)
- możliwość uruchomienia środków pomocowych po sporządzeniu planu zalesienia gruntów rolnych (art. 35 ust. 5)
- możliwość zalesiania gruntów prywatnych i realizacji zadrzewień ze środków funduszu leśnego (art. 58 ust. 3)

4. Zadania nadzorcze w dziedzinie działań gospodarczych gospodarki leśnej w lasach prywatnych obejmują:

- obowiązek zalesiania gruntów przez właścicieli lasów prywatnych (art. 14 ust. 4)
- sporządzanie leśnych aktów planistyczno-administracyjnych, tj. uproszczonych planów urzędzenia lasu, oraz decyzji starosty na podstawie inwentaryzacji stanu lasów (art. 21 ust. 1 pkt 2), w tym ustosunkowanie się do uwag zgłaszanych przez właściciela lasu
- wydawanie przez starostę decyzji nakazującej realizację zadań ochronnych i innych określonych w uproszczonym planie urzędzenia lasu (art. 24)
- organizacja przez nadleśniczego zadań gospodarczych w lesie, w tym sprzedaży drewna, na podstawie umowy z właścicielem lasu (art. 35 ust. 4)

- podejmowanie przez nadleśniczego, na wniosek właściciela gruntu, działań związanych z zalesieniem, takich jak sporządzenie planu i potwierdzenie jego wykonania (art. 35 ust. 5)
- dodatkowe obszary, takie jak obowiązek cechowania oraz legalizacja pozyskanego drewna, są uregulowane w art. 14a ustawy o lasach

UWAGA!

W lasach prywatnych proces cechowania drewna polega na oznaczeniu czoła drewna znakiem graficznym właściwym dla lasów prywatnych oraz umieszczeniu plastikowej płytki w kolorze niebieskim, która zawiera numer sztuki/stosu drewna. W niektórych przypadkach numer ten wybijany jest na drewnie, co również jest dopuszczalne. Czynności cechowania powinny być wykonywane natychmiast po zawiadomieniu przez właściciela lasu o pozyskaniu drewna, zazwyczaj na działce leśnej, na której rosły drzewa. Właściciel otrzymuje wówczas świadectwo legalności.

VI NADZÓR “TEORIA, A PRAKTYKA”

W praktyce ponad 70% starostw powierza nadzór nad gospodarką leśną w lasach prywatnych doświadczonym leśnikom z Lasów Państwowych. Detale tego nadzoru są uregulowane w porozumieniach zawieranych pomiędzy starostą a odpowiednim nadleśniczym, a informacje te są publikowane w Dzienniku Urzędowym Wojewody.

Zgodnie z przepisami ustawy o lasach, Lasy Państwowe są zobowiązane do udzielania rady i pomocy prywatnym właścicielom lasów w skutecznym prowadzeniu gospodarki leśnej. Leśnicy realizują różnorodne działania, takie jak doradztwo dla właścicieli dotyczące efektywnego prowadzenia gospodarki leśnej, dostarczanie sadzonek drzew i krzewów leśnych, a także wykonywanie na koszt nadleśnictw działań zwalczających i ochronnych w przypadku wystąpienia szkodliwych organizmów zagrażających trwałości lasu w lasach prywatnych.

Leśnicy angażują się także w organizację działań gospodarczych w lesie, w tym sprzedaż drewna, na podstawie umów zawartych z właścicielem lasu. Dodatkowo prowadzą wielkoobszarowe inwentaryzacje stanu lasów oraz tworzą bank danych dotyczący lasów.

Po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, leśnicy zaangażowali się w udzielanie pomocy prywatnym właścicielom lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia. Szczególnie istotne jest sporządzanie planów zalesienia gruntów w kontekście ubiegania się o wsparcie finansowe w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) oraz potwierdzanie realizacji tych działań. Dodatkowo leśnicy podejmują inicjatywy wsparcia finansowego dla właścicieli lasów prywatnych w przypadku klęsk żywiołowych, takich jak huragany, powodzie czy inne katastrofy.

W ramach szeroko zakrojonych działań leśnicy dzielą się swoją wiedzą i doświadczeniem, wspierając właścicieli lasów prywatnych. Oferują praktyczne poradniki oraz filmy, które służą poprawie ogólnego gospodarowania w lasach.

Podsumowanie

Organizacja nadzoru nad gospodarką leśną w lasach prywatnych to proces wieloaspektowy, który wymaga holistycznego podejścia. Starostwo odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu tej organizacji, a skuteczność działań nadzorczych wpływa na zrównoważony rozwój lasów prywatnych, spełniając jednocześnie różnorodne potrzeby społeczności lokalnych. Uwzględnienie wszystkich aspektów, od polityki kadrowej po procesy ewidencyjne, jest kluczowe dla skutecznego zarządzania zasobami leśnymi.

VII OBOWIĄZKI WŁAŚCICIELI LASÓW PRYWATNYCH W POLSCE

1. Kształtowanie równowagi w ekosystemach leśnych

Właściciele lasów, zgodnie z Artykułem 9 ust. 1 Ustawy o lasach, mają obowiązek kształtowania równowagi w ekosystemach leśnych.

Obejmuje to:

- wykonywanie zabiegów profilaktycznych ochronnych mających zapobiegać pożarom
- zapobieganie, wykrywanie i zwalczanie organizmów szkodliwych
- ochronę gleby i wód w lasach

2. Trwałe Utrzymanie Lasów i Ciągłości ich racjonalnego Użytkowania

Zgodnie z Artykułem 13 ust. 1 Ustawy o lasach, właściciele są zobowiązani do trwałego utrzymania lasów i zapewnienia ciągłości ich użytkowania.

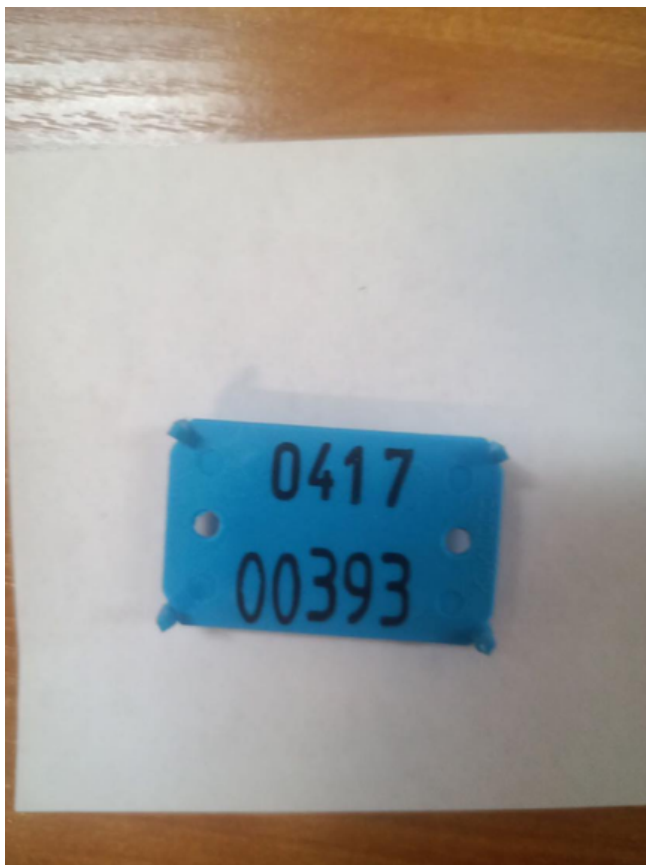
Obejmuje to:

- zachowanie roślinności leśnej oraz naturalnych bagien i torfowisk
- ponowne wprowadzanie roślinności leśnej w okresie do 5 lat od usunięcia drzewostanu
- pielęgnowanie i ochrona lasu, w tym ochrona przeciwpożarowa
- przebudowa drzewostanu, który nie spełnia celów gospodarki leśnej

Należy pamiętać, że właściciele są zobowiązani do racjonalnego użytkowania lasu, pozyskiwania drewna zgodnie z możliwościami produkcyjnymi lasu oraz pozyskiwania surowców i produktów ubocznych w sposób umożliwiający ich biologiczne odtworzenie. Wszystkie te działania powinny być zgodne z celami gospodarki leśnej.

3. Obowiązek cechowania drewna

Artykuł 14a Ustawy o lasach stanowi, że drewno pozyskane w lasach, które nie stanowią własności Skarbu Państwa, musi być cechowane przez Starostę. Właściciel otrzymuje dokument stwierdzający legalność pozyskania drewna. W przypadku niewykonania obowiązków określonych w Ustawie o lasach Starosta może nakazać ich wykonanie drogą decyzji.

VIII UPRAWNIENIA WŁAŚCICIELI LASÓW PRYWATNYCH W POLSCE

Zgodnie z przepisami ustawy o lasach, właściciele lasów prywatnych posiadają szereg uprawnień, obejmujących:

- **pozyskanie drewna:** właściciele mają prawo do pozyskiwania drewna z własnych lasów zgodnie z uproszczonym planem urządzenia lasu lub decyzją inwentaryzacyjną starosty
- **dotacje:** przysługuje im prawo do otrzymywania dotacji z budżetu państwa na pokrycie kosztów zalesiania gruntów określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Decyzję w tej sprawie wydaje starosta na wniosek właściciela lasu, po zaopiniowaniu przez wójta, z uwzględnieniem przepisów dotyczących pomocy publicznej

Właściciele mają również prawo do otrzymywania dotacji na koszty związane z zagospodarowaniem i ochroną drzewostanów uszkodzonych przez gazy, pyły przemysłowe lub inne kłęski żywiołowe, gdy nie można ustalić sprawcy szkody. Decyzję w tej sprawie podejmuje starosta, po konsultacji z nadleśniczym na wniosek właściciela lasu.

- **bezpłatne doradztwo:** przysługuje bezpłatne doradztwo w zakresie zalesiania i gospodarki leśnej, dostępne po zwróceniu się z wnioskiem do nadleśniczego
- **zabiegi ochronne:** w razie wystąpienia organizmów szkodliwych zagrażających trwałości lasów, właściciele mogą skorzystać z wykonania zabiegów zwalczających i ochronnych, które zostaną sfinansowane przez nadleśnictwo.
- **dostęp do UPUL:** osoby fizyczne będące właścicielami lasów oraz wspólnoty gruntowe mogą korzystać ze środków starosty na wykonanie uproszczonego planu urządzenia lasu, a także bezpłatnej inwentaryzacji stanu lasów

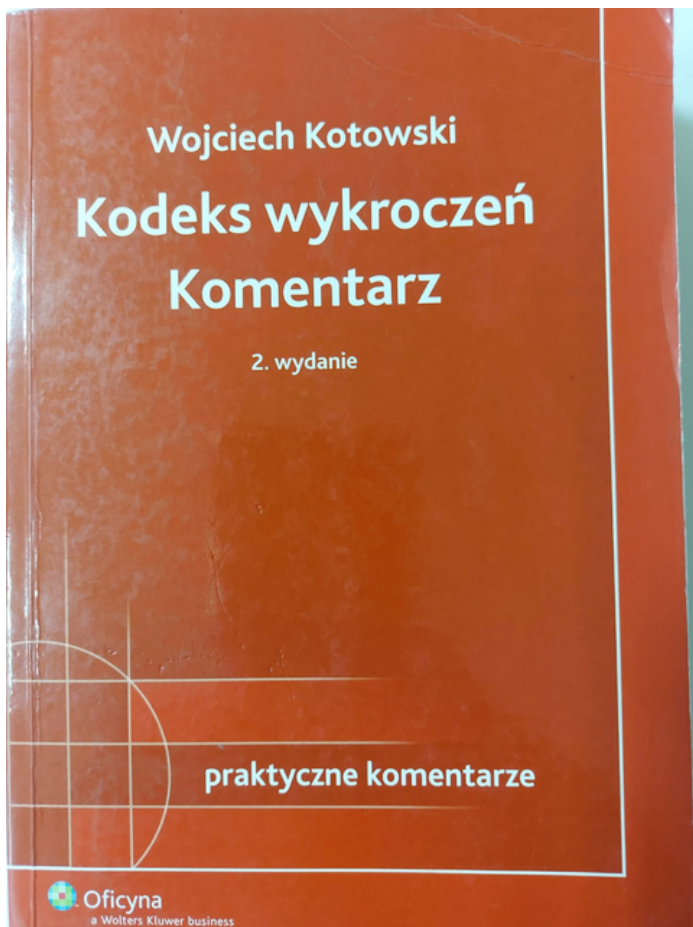
- **udostępnienie sadzonek i krzewów:** w szczególnych przypadkach, nadleśniczy może na wniosek właściciela lasu prywatnego, poparty opinią wójta, bezpłatnie udostępnić sadzonki i krzewy leśne na ponowne wprowadzanie roślinności leśnej, zgodnie z uproszczonym planem urządzenia lasu lub decyzją inwentaryzacyjną starosty
- **pomoc związana z zalesieniem:** nadleśniczy, na wniosek właściciela gruntu, może podjąć czynności związane z zalesieniem, takie jak sporządzenie planu zalesienia i potwierdzenie jego wykonania.

UWAGA! Czy właściciel może zakazać wstępu do lasu?

*Prawo daje możliwość właścicielowi prywatnego lasu zakazania wstępu na jego teren. Musi w tym celu oznaczyć go odpowiednimi tablicami. Jeżeli właściciel nie oznaczy lasu, że jest to teren prywatny, a osoba nieuprawniona wejdzie na teren, właściciel może zażądać jego opuszczenia. Jeśli więc miłośnik grzybów albo wędrowek leśnych zapędzi się na teren prywatny i nie opuści go, mimo wezwania właściciela, to może być ukarany grzywną do 500 zł. Warto wiedzieć, że wejście do prywatnego lasu, który nie jest oznaczony, **nie jest karalne**. Grzywna może być nałożona dopiero wtedy, gdy nie opuścimy terenu mimo wskazania właściciela lub zarządcy terenu leśnego.*

Podsumowując, właściciele lasów mają obowiązek przestrzegania szeregu przepisów dotyczących ochrony, zrównoważonego gospodarowania i racjonalnego użytkowania lasów, a ich nieprzestrzeganie podlega karom określonym w przepisach prawa, które zostały omówione w kolejnym rozdziale.

IX. PRZEPISY KARNE ORAZ WYKROCZENIOWE W KONTEKŚCIE OCHRONY LASÓW

1. Wprowadzenie

W kontekście ochrony lasów, polskie przepisy karno-wykroczeniowe stanowią kluczowy instrument, mający na celu regulację i karanie naruszeń przepisów dotyczących lasów. Głównymi aktami prawnymi, które zawierają postanowienia związane z karami za przewinienia w obszarze leśnym, są: *Ustawa o Lasach*, *Ustawa o Ochronie Przyrody*, *Ustawa o Ochronie Gruntów Rolnych i Leśnych*, *Kodeks Wykroczeń* oraz *Kodeks Karny*.

Ustawa o lasach (art. 30) jest kluczowym źródłem zakazów dotyczących zachowania się w lesie. Sformułowano w niej kilkanaście zakazów, podzielonych na dwie grupy:

- a) Zakazy dotyczące zachowania się w lesie (art. 30 ust. 1), zawierające konkretne zakazy z jednoczesnym przewidzeniem wyjątków (art. 30 ust. 2).
- b) Zakazy dotyczące bezpieczeństwa przeciwpożarowego (art. 30 ust. 3), odnoszące się do rozniecania ognia i wypalania wierzchniej warstwy gleby i pozostałości roślinnych w lasach oraz na terenach śródleśnych.

Ustawa o lasach ma charakter "lex imperfecta", co oznacza, że organy administracji leśnej nie mają możliwości nałożenia sankcji za nieprzebrzeżenie nakazów. Sankcje za naruszenie zakazów ustawy o lasach są uregulowane w Kodeksie Wykroczeń oraz Kodeksie Karnym.

W Kodeksie Karnym sankcje za przestępstwa związane z bezpieczeństwem leśnym zostały wskazane w dwóch rozdziałach: XX "*Przestępstwa Przeciwko Bezpieczeństwu Powszechnemu*" oraz XXII "*Przestępstwa Przeciwko Środowisku*". Warto zacytować artykuł 163, który dotyczy spowodowania zdarzeń, takich jak pożary, zagrażających życiu lub zdrowiu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach.

Naruszenia przepisów ochrony lasów są traktowane z powagą i podlegają surowym sankcjom, zarówno na poziomie wykroczeń, jak i przestępstw. Przestrzeżenie norm prawnych dotyczących lasów staje się kluczowe dla zapewnienia trwałości i integralności tych unikalnych ekosystemów.

Kodeks Wykroczeń (art. 148–166) zawiera sankcje dotyczące wykroczeń związanych ze szkodnictwem leśnym. Wykroczenia te obejmują niszczenie, uszkodzenie lub rozgarnianie materii żywej roślinnej związanej z lasami, a także takie aspekty jak wyręb w cudzym lesie, niszczenie grzybów, pozyskiwanie produktów leśnych w cudzym lesie, a także inne przewinienia.

2. Jakie przepisy kodeksu wykroczeń warto znać ?

Art. 158 kw

§1. kw - właściciel lub posiadacz lasu, który dokonuje wyrębu drzewa w należącym do niego lesie, albo w inny sposób pozyskuje z tego lasu drewno niezgodnie z planem urządzenia lasu, uproszczonym planem urządzenia lasu lub decyzją określającą zadania z zakresu gospodarki leśnej albo bez wymaganego pozwolenia, podlega karze grzywny.

§2. W razie popełnienia wykroczenia określonego w §1 orzeka się przepadek pozyskanego drewna.

Art. 162 kw

§1. Kto w lasach zanieczyszcza glebę lub wodę albo wyrzuca do lasu kamienie, śmieci, złom, padlinę lub inne nieczystości, albo w inny sposób zaśmieca las, podlega karze grzywny albo karze nagany.

§2. Jeżeli czyn sprawczy polega na zakopywaniu, zatapianiu, odprowadzaniu do gruntu w lasach lub w inny sposób składowaniu w lesie odpadów, sprawca podlega karze aresztu albo grzywny.

§3. W razie popełnienia wykroczenia określonego w §1 można orzec nawiązkę, a w razie popełnienia wykroczenia określonego w §2 orzeka się nawiązkę – do wysokości równającej się kosztom rekultywacji gleby, oczyszczenia wody, wydobycia, wykopania, usunięcia z lasu, a także zniszczenia lub neutralizacji odpadów.

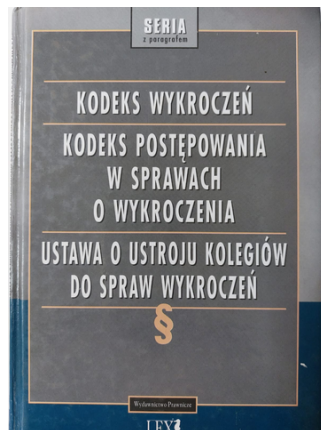
Art. 160 kw

§1. Kto, działając bez wymaganego zezwolenia, zamienia las na uprawę rolną, podlega karze grzywny.

§2. W razie popełnienia wykroczenia określonego w §1 można orzec obowiązek przywrócenia do stanu poprzedniego.

Art. 159 kw

Kto wbrew ciążącemu na nim obowiązkowi w zakresie ochrony lasów, nie wykonuje zabiegów zapobiegających, wykrywających i zwalczających nadmiernie pojawiające się i rozprzestrzeniające się organizmy szkodliwe, podlega karze grzywny.

UWAGA!

Przytoczone artykuły jasno wskazują, że właściciele lasów, którzy nie przestrzegają ustalonych norm prawnych, narażają się na dotkliwe sankcje określone w przepisach. Poniżej przedstawiamy kluczowe aspekty, które warto mieć na uwadze w kontekście legalnego pozyskiwania drewna z lasu w kontekście art. 158 kw.

Wskazówki:

- **zadbaj o aktualność danych:** właściciel lub posiadacz lasu powinien być znany organowi nadzoru nad gospodarką leśną. Dbaj o aktualność danych, zwłaszcza w przypadku współwłasności lasu, gdzie warto wskazać osobę upoważnioną do reprezentacji współwłaścicieli
- **zadbaj o las zgodnie z „Planem”:** prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z dokumentami jest kluczowe. Działania takie jak pozyskanie drewna, nie wymagają dodatkowego zezwolenia, o ile nie są sprzeczne np., z zapisami w UPUL. W przypadku braku takich dokumentów, przepisy nie ograniczają prawa właściciela do pozyskania drewna, jeżeli nie przekracza ono jego możliwości produkcyjnych. Kluczowe jest przeprowadzenie oględzin lasu, które może posłużyć jako podstawa do wydania decyzji zezwalającej na wyręb drzew
- **aktywność w postępowaniu administracyjnym:** bądź aktywny podczas postępowania administracyjnego. Uczestnictwo w oględzinach lasu, wniesienie uwag do protokołów i notatek może wpłynąć na ostateczną decyzję
- **powiadamiaj organ nadzorujący o pozyskaniu drewna:** powiadomienie o pozyskaniu drewna służy realizacji obowiązków ustawowych organu nadzorującego. Brak zgłoszenia może być podstawą do stwierdzenia przez organ naruszenia prawa

Pamiętaj, że przestrzeganie przepisów i współpraca z organami nadzorującymi to klucz do uniknięcia sankcji i zapewnienia zgodności z obowiązującym prawem.

X “ZRÓWNOWAŻONE LEŚNICTWO W POLSCE: JAK SKORZYSTAĆ Z NOWYCH PROGRAMÓW WSPARCIA W 2023 ROKU”

1. Wprowadzenie

W Polsce właściciele lasów stają przed unikalną szansą na otrzymanie wsparcia finansowego w ramach nowych programów leśnych. Kluczowymi inicjatywami są **Interwencja Leśna i Zadrzewieniowa** oraz zmienione **Dopłaty do Lasu ARiMR**.

Poniżej przedstawiamy kroki, które pomogą właścicielom lasów w pełnym zrozumieniu i skorzystaniu z tych programów.

2. Interwencja Leśna i Zadrzewieniowa: Nowe Możliwości Wsparcia

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) planuje kontynuację działań zalesieniowych na gruntach rolnych o niskiej klasie bonitacji, gdzie prowadzenie działalności rolniczej staje się nieopłacalne. Rozwiązaniem dla rolników jest skorzystanie z Interwencji Leśnych i Zadrzewieniowych, a także ubieganie się o wyższe dopłaty do lasu prywatnego w 2023 r., w porównaniu z okresem realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 (PROW).

MRiRW ogłosiło, że stawki dopłat do lasów zostaną zwiększone średnio o 75%, obejmując również wzrost o około 125% stawki dla inwestycji w lasach prywatnych, związanych z przeprowadzaniem cięć pielęgnacyjnych.

Nowe stawki dopłat do lasów prywatnych będą mieścić się w przedziale:

- od około 8000 zł do 22000 zł/ha w przypadku inwestycji mających na celu zwiększenie różnorodności biologicznej istniejących lasów. Wysokość dopłat zależy będzie od rodzaju wspieranej inwestycji, ukształtowania terenu oraz zastosowanego materiału zabezpieczającego drzewka przed uszkodzeniami

- od około 1500 zł do 2300 zł/ha w przypadku inwestycji polegających na przeprowadzeniu cięcia pielęgnacyjnego, zwiększającego odporność i zdrowotność drzewostanów. Stawki w tym przypadku uzależnione będą od nachylenia terenu.

Ponadto, od 2023 r. nastąpią także inne istotne zmiany dotyczące dopłat do lasu prywatnego, takie jak:

- wydłużenie wieku drzewostanu kwalifikującego się do cięć pielęgnacyjnych z 11-20 lat do 11-30 lat,
- zwiększenie maksymalnej powierzchni, na którą można ubiegać się o dopłaty, z 40 ha w całym okresie programowania na 40 ha na rok, co daje maksymalnie 200 ha w ciągu całego okresu Programu Specjalnego 2023-2027,
- rozszerzenie katalogu osób uprawnionych do ubiegania się o wsparcie o wspólnoty gruntowe będące posiadaczami zależnymi gruntów,
- poszerzenie rodzajów inwestycji o możliwość zakładania ekotonów na obrzeżach istniejących lasów, które sąsiadują z gruntami rolnymi.

3. Dotacje na zalesienie w ramach II filaru WPR - zmiany od 2023 roku

W 2023 r. rolnicy mogą liczyć na dodatkowe wsparcie w postaci dotacji na zalesienie, które wprowadza II filar Wspólnej Polityki Rolnej (WPR). Warunkiem skorzystania z tego wsparcia jest realizacja Interwencji Leśnych i Zadrzewieniowych. Oprócz dotacji na zalesienie, producenci mogą również ubiegać się o nowe dopłaty wprowadzone w 2022 r.

Interwencje Leśne i Zadrzewieniowe, od 2023 r., umożliwią rolnikom staranie się o dotacje na zalesienie, premię pielęgnacyjną i zalesieniową, a także dopłaty do zadrzewień śródpolnych, wprowadzone już w 2022 r. Szczególnie istotne jest to, że wszystkie stawki wspomnianych dopłat są planowane na wyższym poziomie niż w poprzednich latach.

4. Dotacje na zalesienie — jakie stawki w 2023 r.?

Od 2023 r., podobnie jak wcześniej, rolnicy mogą otrzymać wsparcie na zalesienie jako jednorazową płatność za przeprowadzenie tej operacji, oraz za ochronę nowych nasadzeń przed zanieczyszczeniami. Dotacje na zalesienie są wypłacane w pierwszym roku zalesienia.

W porównaniu z poprzednim programem zalesieniowym z PROW 2014-2020, dotacje na zalesienie są planowane na wyższym poziomie, około 40% więcej. Dodatkowo, premia pielęgnacyjna ma wzrosnąć o około 27%, a premia zalesieniowa o około 18%.

Dotacje na zalesienie i nowe stawki w 2023 r. mają wynosić:

- od 16 000 do 21 000 zł/ha — dotacje na zalesienie, zależne od terenu i materiału użytego do zabezpieczenia drzewek,
- od 900 do 1500 zł/ha/rok — premia pielęgnacyjna, zależna od nachylenia terenu i sposobu utrzymania,
- 1438 zł/ha/rok — premia zalesieniowa.

Dopłaty do zalesienia — wyższe stawki premii.

Od 2023 r. planowane jest podwyższenie stawek premii zalesieniowych dla rolników, którzy zalesili tereny w ramach poprzednich programów PROW (2004-2006, 2007-2013, 2014-2020).

Podwyższone stawki premii zalesieniowych będą wynosić:

- 1438 zł/ha/rok — dla rolników uprawnionych do płatności bezpośrednich,
- 1962 zł/ha/rok — dla rolników nieuprawnionych do płatności bezpośrednich, gdzie stawka premii zalesieniowej zostanie zwiększona o dopłatę bezpośrednią.

Dodatkowo, rolnicy, którzy w ramach PROW 2004-2006 uzyskali mniej niż 20% dochodów z rolnictwa, otrzymają podwyższone stawki dopłat w wysokości 490 zł/ha/rok.

Dotacje na zalesienie i dopłaty do zadrzewień śródpolnych.

W 2023 r. planowane jest również wprowadzenie wyższych dotacji na zalesienie oraz dopłat na tworzenie i utrzymanie zadrzewień śródpolnych.

Dotacje na zalesienie na terenach śródpolnych mają wynosić od około 10 000 do 18 000 zł/ha, a dopłaty do pielęgnacji i utrzymania przez 5 lat zadrzewień śródpolnych - 2494 zł/ha/rok.

5. Wskazówki

Zanim przystąpisz do programów wsparcia, szczegółowo ocen swoje potrzeby i cele leśne. Stawki dopłat różnią się w zależności od rodzaju inwestycji. Aby skorzystać z programów wsparcia, przygotuj pełną dokumentację. W przypadku Interwencji Leśnej i Zadrzewieniowej, dokumenty takie jak dowody zakupu, opinie starosty, wypisy z ewidencji gruntów i budynków, a także plan inwestycji są niezbędne. Solidna dokumentacja zwiększa szanse na pomyślne uzyskanie wsparcia.

Po otrzymaniu wsparcia, kluczowe jest przestrzeganie zobowiązań beneficjenta. Utrzymuj inwestycje przez wymagany okres, dbając o zabezpieczenia drzew i krzewów. Przykładowo, beneficjent musi utrzymać ogrodzenie 2-metrową metalową siatką przez 5 lat od wypłaty wsparcia.

Zgodnie z wymogami, informuj społeczeństwo o otrzymanym wsparciu finansowym. Zamieszczaj krótkie opisy operacji na oficjalnej stronie internetowej lub mediach społecznościowych. To nie tylko spełnienie wymogów, ale także szansa na zrozumienie korzyści płynących ze zrównoważonego leśnictwa.

Nowe programy wsparcia dla właścicieli lasów prywatnych w Polsce oferują unikalną szansę na zrównoważone leśnictwo. Przy odpowiednim planowaniu, dostarczeniu dokumentacji i przestrzeganiu zobowiązań, można nie tylko uzyskać finansowe wsparcie, ale także przyczynić się do ochrony środowiska naturalnego. Pamiętaj o ścisłym przestrzeganiu terminów i dostosowaniu się do nowych stawek i regulacji obowiązujących od 2023 roku.

UWAGA!

Szczegółowe informacje dotyczące dofinansowań możemy znaleźć na stronach rządowych.

Inwestycje leśne lub zadrzewieniowe - Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa - Portal Gov.pl (www.gov.pl)

XI PRZEPISY REGULUJĄCE PROWADZENIE GOSPODARKI LEŚNEJ W ZAKRESIE OCHRONY LASÓW, OCHRONY PRZYRODY, ZALESIEŃ ORAZ ODNOWIEŃ, A TAKŻE LEGALNEGO POZYSKANIA DREWNA.

1. Ochrona lasów oraz ochrona przyrody

Prywatni właściciele lasów głównie prowadzą gospodarkę leśną w celu produkcji drewna. Trudno oczekiwać, że będą ponosili dodatkowe koszty związane z działaniami o charakterze ochrony lasu oraz ochrony przyrody. Warto jednak pamiętać o zachowaniu równowagi między produkcją a ochroną przyrody. Nadmierne wyręby, wypas zwierząt, osuszanie siedlisk, niewłaściwe prace pielęgnacyjne czy eksploatacja surowców mineralnych mogą stanowić zagrożenie dla lasów prywatnych. Dlatego ważne jest, aby właściciele lasów zdawali sobie sprawę z tych potencjalnych zagrożeń i podejmowali odpowiednie kroki w celu ochrony i zrównoważonego zarządzania lasami.

Prace leśne, zwłaszcza te naruszające siedliska i gniazda ptaków, są zagrożeniem dla wielu gatunków. Wszystkie ptaki lęgowe na terenach leśnych są objęte ochroną na mocy ustawy o ochronie przyrody, zakazującej m.in. niszczenia ich siedlisk i gniazd. Stosowanie sankcji za naruszenia obowiązujących przepisów stanowi dodatkowe zabezpieczenie dla tych cennych gatunków.

Większość gatunków ptaków gniazdujących na terenach leśnych podlega ochronie na mocy Ustawy z dnia 16.04.2004 r. o ochronie przyrody (Art. 49 i 52) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 28.09.2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną. Zgodnie z przepisami, zabronione jest m.in. niszczenie siedlisk, ostoi i gniazd (§6 pkt 4 i 5 Rozporządzenia), a za naruszenia obowiązujących zakazów przewidziane są sankcje (art. 127 Ustawy).

Dla gatunków strefowych ustanawia się strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania (Art. 49 ust. 1 lit. e Ustawy, §10 pkt 1 Rozporządzenia).

W tych strefach, bez zezwolenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, zabrania się (Art. 60 ust. 6 Ustawy):

- przebywania osób postronnych,
- wycinania drzew lub krzewów,
- dokonywania zmian stosunków wodnych,
- wznoszenia obiektów, urządzeń i instalacji.

Oznacza to praktyczne wyłączenie z pozyskiwania drewna strefy ochrony całorocznej w promieniu do 100–200 m od gniazda, zależnie od gatunku, na czas trwania strefy, oraz strefy ochrony okresowej w promieniu do 500 m od gniazda w okresie lęgowym. Pełny wykaz gatunków objętych ochroną strefową oraz terminy ochrony okresowej dla poszczególnych gatunków zawarto w załączniku nr 5 do Rozporządzenia.

Obecnie lasy często porastają tereny, które pierwotnie były wykorzystywane rolniczo np. pola i łąki. Grunty rolnicze, które nie są przeznaczone pod las, tradycyjnie służą produkcji rolnej, zarówno roślinnej, jak i zwierzęcej. Jednak często z powodu utrudnień związanych z utrzymaniem odpowiedniego stanu zagospodarowania gruntów słabszej jakości, szczególnie w warunkach ograniczonej opłacalności produkcji dochodzi do sytuacji kiedy właściciel gruntu zastanawia się nad zmianą jego przeznaczenia. Ponadto, utrzymanie roślinności (zadrzewień i zakrzaczeń) na gruntach rolnych podlega regulacjom Unii Europejskiej. W ramach tych przepisów, grunty rolnicze objęte systemem dopłat nie mogą być porośnięte drzewami lub krzewami, z pewnymi wyjątkami, takimi jak drzewa i krzewy niepodlegające wycięciu zgodnie z przepisami o ochronie przyrody, rośliny mające znaczenie dla ochrony wód i gleb, oraz rośliny nie wpływające na prowadzoną produkcję roślinną.

Aby właściciele tych gruntów mogli zmienić ich przeznaczenie na cele leśne, muszą podjąć trud i ponieść znaczne koszty związane z dokonaniem zmian w danych objętych ewidencją gruntów i budynków. Obowiązek ten wynika z przepisów prawa geodezyjnego i kartograficznego z 1989 roku (Dz.U. z 2010 roku, Nr 193, poz. 1287), nakładających na właścicieli obowiązek zgłaszania wszelkich zmian danych ewidencyjnych w terminie 30 dni od ich powstania, z wyjątkiem zmian wynikających z decyzji organów administracji publicznej. W obecnej sytuacji prawnej stosunkowo niewielu właścicieli decyduje się na przekształcania swoich gruntów rolnych na cele leśne.

UWAGA! Wyjątki od obowiązku zezwolenia na wycinkę drzew i krzewów.

Wszystkie sytuacje, w których nie jest wymagane zezwolenie na wycinkę drzew i krzewów zawiera art. 83f ust. 1 ustawy o ochronie przyrody.

Poniżej przedstawiono wybrane sytuacje, do których nie stosuje się wymogu uzyskania zezwolenia na wycinkę:

- *krzewu lub krzewów rosnących w skupisku, o powierzchni do 25 m²,*
- *drzew, których obwód pnia na wysokości 5 cm nie przekracza: a) 80 cm – w przypadku topoli, wierzb, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego, b) 65 cm – w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego, c) 50 cm – w przypadku pozostałych gatunków drzew; w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego,*
- *drzew lub krzewów rosnących na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych i usuwanych na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej,*
- *drzew lub krzewów usuwanych w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego,*
- *drzew lub krzewów na plantacjach lub w lasach zgodnie z definicją ustawy z 28 września 1991 r. o lasach,*
- *drzew lub krzewów owocowych, z wyłączeniem rosnących na terenie nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków lub na terenach zieleni,*

- *prowadzenia akcji ratowniczej przez jednostki ochrony przeciwpożarowej lub inne właściwe służby ustawowo powołane do niesienia pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia życia lub zdrowia,*
- *drzew lub krzewów należących do gatunków obcych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 2f.*

2. Zalesienia oraz odnowienia

Jak już wspomniano wielokrotnie zgodnie z obowiązującą ustawą o lasach, właściciel lasu ma szereg zobowiązań mających na celu trwałe utrzymanie lasów oraz zapewnienie ciągłego ich użytkowania. Priorytetowym obowiązkiem jest pielęgnacja roślinności leśnej oraz zachowanie naturalnie występujących bagien i torfowisk. W przypadku przeprowadzenia cięć rębnych, właściciel zobowiązany jest do ponownego zalesienia obszaru w formie upraw w ciągu pięciu lat od wycięcia drzewostanu.

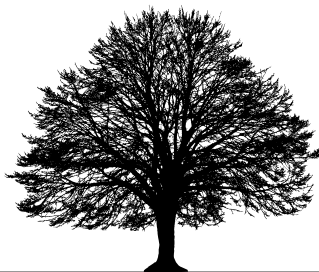
Głównym celem prac odnowieniowych jest utrzymanie ciągłości produkcji leśnej na obszarach leśnych. Odnawianie lasu stanowi zatem nie tylko priorytet etyczny, ale również ustawowy obowiązek dla posiadaczy terenów leśnych.

To proces zakładania nowych drzewostanów na obszarze, gdzie dotychczasowe zostały usunięte ze względu na użytkowanie, bądź zniszczone w wyniku działania sił przyrody, takich jak wiatr, śnieg, owady, pożary czy inne kataklizmy.

Art. 13 ustawy o lasach mówi o ponownym wprowadzeniu roślinności leśnej (upraw leśnych) w lasach w okresie do 5 lat od usunięcia drzewostanu, jest to termin nieprzekraczalny i dotyczy wszystkich form własnościowych lasów. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego określa grunty przeznaczone do zalesienia.

Wielkość zalesień, ich rozmieszczenie oraz sposób realizacji określa krajowy program zwiększania lesistości opracowany przez ministra właściwego do spraw środowiska, zatwierdzony przez Radę Ministrów.

Odnawianie lasu jest nierozzerwalnie związane z planowanym lub nieplanowanym użytkowaniem lasu. Gdy nowe drzewostany powstają w miejscach, gdzie wcześniej istniały, służy to przywracaniu równowagi ekologicznej. Jednakże, kiedy zakładamy las na obszarach nieleśnych, takich jak nieużytki, porzucone pola rolnicze i inne, proces ten nazywany jest zalesianiem. Proces odnawiania lasu może mieć charakter naturalny, gdzie nowe drzewostany rozwijają się z nasion lub odrośli. Z drugiej strony, odnowienie może być realizowane w sposób sztuczny poprzez siew lub sadzenie, co umożliwia bardziej kontrolowany rozwój nowych drzewostanów. Oba te podejścia mają na celu nie tylko przywrócenie struktury leśnej, ale także ochronę różnorodności biologicznej oraz dostarczanie wielu korzyści środowiskowych.

Wskazówka!

Jak wspomniano w poprzednim dziale w ramach Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich istnieje możliwość uzyskania wsparcia finansowego na zalesianie gruntów. Rolnicy, którzy zalesią całość swojego arealu lub taką część, że po zalesieniu pozostanie mniej niż 1 ha gruntów rolnych, po przeklasyfikowaniu zalesienia w ewidencji gruntów na użytki leśne (Ls) nie tracą podstaw do objęcia ich ubezpieczeniem w KRUSie.

Rolnik, który przeznaczy grunty swojego gospodarstwa do zalesienia, może być nadal objęty ubezpieczeniem (KRUS) na wniosek w pełnym zakresie, jeśli po zalesieniu pozostanie mu gospodarstwo o powierzchni nieprzekraczającej 1 ha przeliczeniowego, a głównym źródłem utrzymania będzie uzyskiwany ekwiwalent z tytułu zalesienia gruntów rolnych. Aby kontynuować ubezpieczenie, rolnik powinien bezzwłocznie przedstawić decyzję starosty potwierdzającą prowadzenie uprawy leśnej i złożyć wniosek o objęcie ubezpieczeniem w wybranym zakresie. Warto to uczynić niezwłocznie, ponieważ ubezpieczenie na wniosek wchodzi w życie dopiero od dnia złożenia wniosku.

3. Legalne pozyskanie drewna

Pozyskane drewno w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa podlega cechowaniu, w myśl Art. 14a. ustawy o lasach dokonuje tego starosta, który wystawia właścicielowi lasu dokument stwierdzający legalność pozyskania drewna.

Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 24.02.1998 r. w sprawie szczegółowych zasad cechowania drewna, wzorów urzędzeń do cechowania i zasad ich stosowania oraz wzoru dokumentu stwierdzającego legalność pozyskania drewna określa między innymi wzór tarczy i płytek stosowanych do nanoszenia na wycięte, czyli pozyskane drewno.

Poruszając zagadnienie pozyskania drewna warto wspomnieć o Zarządzeniu Nr 36 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 20.04.2012 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu podstawowych prac z zakresu gospodarki leśnej. Jest to instrukcja obowiązująca w lasach państwowych, jednak prawidłowe i bezpieczne wykonanie prac przy pozyskaniu drewna powinno, leżeć również w interesie właścicieli lasów prywatnych.

XII PODATKI

Podstawą prawną regulującą podatek leśny jest: Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 888).

Jeśli jesteś właścicielem lasu, masz grunt oznaczony w ewidencji gruntów i budynków jako „Ls”, czyli las to pamiętaj o zapłacie podatku leśnego. Ustawodawca co prawda przewiduje zwolnienie z konieczności uiszczania podatku leśnego dla pewnych jednostek i podmiotów, ale o tym w dalszej części.

1. Kto płaci podatek leśny?

Płatnikami podatku leśnego są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki, nieposiadające osobowości prawnej, będące:

- właścicielem lasu,
- posiadaczem samoistnym lasu, czyli osobą, która używa lasu jak właściciel, nie będąc nim,
- użytkownikami wieczystymi lasu
- posiadaczami lasu, który jest własnością publiczną.

Jeśli jesteś współwłaścicielem lasu, lub las znajduje się w posiadaniu dwóch lub więcej podmiotów, to obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach lub posiadaczach lasu (z zastrzeżeniem art. 2 ust. 5 ustawy, który wskazuje, że odpowiedzialności solidarnej za zobowiązanie podatkowe nie stosuje się, jeżeli jeden lub kilku współwłaścicieli lub posiadaczy jest zwolnionych od podatku leśnego. W takiej sytuacji obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na współwłaścicielach lub posiadaczach, którzy nie są zwolnieni od tego podatku, w zakresie odpowiadającym ich łącznemu udziałowi w prawie własności lub posiadaniu).

Masz 14 dni na złożenie informacji o lasach (druk IL-1) wtedy gdy:

- kupujesz las,
- zaczynasz korzystać z lasu jak właściciel,
- zawierasz umowę z gminą lub Skarbem Państwa,
- zyskujesz prawo wieczystego użytkowania,
- zmieniasz sposób korzystania z lasu,
- zwiększasz lub zmniejszasz powierzchnię lasu do opodatkowania.

Wspomniany druk IL-1 informacja o lasach składasz w urzędzie gminy, w której jest twój las. Dokumenty możesz złożyć osobiście w urzędzie, wysłać pocztą lub skorzystać z Internetu np. przez ePUAP.

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2019 r. Dz. U. z 2019r. poz. 1126. zawiera wzory informacji o lasach i deklaracji na podatek leśny:

- informacji o lasach (IL-1),
- załącznika do informacji o lasach – dane o przedmiotach opodatkowania podlegających opodatkowaniu (ZIL-1),
- załącznika do informacji o lasach – dane o przedmiotach opodatkowania zwolnionych z opodatkowania (ZIL-2),
- załącznika do informacji o lasach – dane pozostałych podatników (ZIL-3);
- deklaracji na podatek leśny (DL-1),
- załącznika do deklaracji na podatek leśny – dane o przedmiotach opodatkowania podlegających opodatkowaniu (ZDL-1),
- załącznika do deklaracji na podatek leśny – dane o przedmiotach opodatkowania zwolnionych z opodatkowania (ZDL-2).

Obowiązek podatkowy powstaje z pierwszym dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym uzyskano tytuł prawny do lasu lub nastąpiło objęcie lasu w posiadanie, a wygasa ostatniego dnia miesiąca, w którym przestały istnieć okoliczności, uzasadniające ten obowiązek.

2. Kto nie płaci podatku leśnego?

Podatku leśnego nie zapłacisz jeśli twój las:

- ma mniej niż 40 lat,
- jest wpisany do rejestru zabytków,
- jest położony na gruntach ekologicznych – w ewidencji gruntów i budynków oznaczonych jako „E-Ls”.

Warto sprawdzić czy gmina, w której znajduje się twój las, wprowadziła dodatkowe zwolnienia z podatku leśnego. Rada gminy w drodze uchwały, może wprowadzać zwolnienia z podatku z uwzględnieniem przepisów dotyczących pomocy publicznej.

3. Jak obliczyć podatek leśny?

Stawka podatku leśnego jest ustalana corocznie, podstawą opodatkowania jest powierzchnia lasu, wyrażona w hektarach, wynikająca z ewidencji budynków i gruntów. Podatek za 1 hektar lasu w roku podatkowym wynosi tyle, co równowartość pieniężna 0,22 metra sześciennego drewna obliczona według ceny średniej sprzedaży drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały roku poprzedzającego rok podatkowy. Jeśli las wchodzi w skład parku narodowego lub rezerwatu przyrody podatek ulega wtedy obniżeniu o 50%. Średnia cena sprzedaży drewna, ustalana jest na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w terminie 20 dni po zakończeniu trzeciego kwartału roku.

UWAGA! Wysokość podatku leśnego w 2024 roku.

Średnia cena sprzedaży drewna uzyskana przez nadleśnictwa w pierwszych trzech kwartałach 2023 roku wyniosła 327,43 zł za 1 m³, cena podana w komunikacie przez Prezesa GUS. Mając tę dane można w prosty sposób obliczyć stawkę podatku leśnego za 1 ha, mnożąc kwotę przez równoważnik 0,22.

$$327,43 \text{ zł} \times 0,22 = 72,03 \text{ zł}.$$

PODSUMOWANIE

Podsumowując naszą podróż przez gąszcz przepisów dotyczących gospodarki leśnej w kontekście lasów prywatnych w Polsce, warto podkreślić, że zrozumienie tych kwestii jest kluczowe dla ich właścicieli. Nasz e-book nie tylko przedstawia obowiązujące regulacje prawne, ale również analizuje ich praktyczne implikacje dla gospodarki leśnej na poziomie indywidualnym i zbiorowym.

W trakcie lektury dowiedzieliśmy się, że lasy prywatne stanowią istotny element polskiego krajobrazu, a ich racjonalne gospodarowanie wpływa nie tylko na kondycję finansową właścicieli, ale także na środowisko i społeczeństwo. Kluczowym wnioskiem naszego przewodnika jest potrzeba zrównoważonego podejścia do gospodarki leśnej, uwzględniającego aspekty ekonomiczne, środowiskowe i społeczne.

W treści e-booka wskazaliśmy na istotne elementy, takie jak uregulowania prawne, formy organizacyjne, a także wyzwania i szanse, z jakimi stykają się właściciele lasów prywatnych. Jednak, jak wszelkie przepisy, i te wymagają stałej aktualizacji i dostosowywania do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych.

Oceniając sytuację lasów prywatnych w Polsce, nie można zapominać o roli właścicieli, samorządów lokalnych oraz organizacji społecznych w kształtowaniu przyszłości tych obszarów. Ich współpraca, świadomość ekologiczna i odpowiedzialność za dziedzictwo przyrodnicze są kluczowe dla zachowania równowagi między eksploatacją lasów, a ich ochroną.

Wreszcie, naszym celem było nie tylko dostarczenie informacji, ale także skłonienie do refleksji nad wartością lasów prywatnych oraz budowanie świadomości społecznej na temat ich roli w zrównoważonym rozwoju. Mamy nadzieję, że nasz ebook przyczyni się do lepszego zrozumienia i docenienia bogactwa, jakim są lasy prywatne w Polsce.

Warszawa 2023

 Kalinowej Łąki 95, 01-934 Warszawa

 +48 512 959 774

 www.fundacjapolskielasy.pl

 biuro@fundacjapolskielasy.pl

 @fundacja_polskie_lasy

 @FundacjaPolskieLasy

 @LasyPolskie

